

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ
« 24 » 02 2026 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи

Наталія ГУК
« 24 » 02 2026 р.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 016 СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: 016.01 ЛОГОПЕДІЯ
Освітня програма: Спеціальна освіта:
олігофренопедагогіка та логопедія

Схвалено Вченою радою
факультету психології
та спеціальної освіти
Протокол № 5 від 24 .12. 2025 р.

Голова Зоя БОНДАРЕНКО

Дніпро
2026

Розробники програми:

1. Корнієнко В.В., докторка психол. наук, професорка, професорка кафедри загальної та соціальної психології;
2. Мога М.Д., доктор пед. наук, доцент, професор кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
3. Омельченко М.С., докторка психол. наук, професорка, професорка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
4. Бондаренко З.П., канд. пед. наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
5. Галайко Ю.В., канд. пед. наук, доцентка, доцентка кафедри загальної математики;
6. Купрас В.В., канд. пед. наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
7. Кутовий К.П., канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри загальної та соціальної психології;
8. Ніколенко Л.М., канд. пед. наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
9. Приходько Т.П., канд. пед. наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
10. Переворська О.І., канд. філол. наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
11. Рибалка Я.І., канд. філол. наук, доцентка, доцентка кафедри української мови;
12. Ісаченко В.О., професіонал-практик, старша викладачка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
13. Поліщук Ю.В., професіонал-практик, старша викладачка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;
14. Василенко І.М., професіонал-практик, старша викладачка кафедри педагогіки та спеціальної освіти;

Програма ухвалена на засіданні кафедри педагогіки, дошкільної та спеціальної освіти; від «18» листопада 2025 р., протокол № 4

Зав. кафедри _____ (Сабіна ІВАНЧУК)
(підпис) (ім'я та прізвище)

та на засіданні науково-методичної ради факультету психології та спеціальної освіти від «26» листопада 2025 р., протокол № 3

Голова _____ (Олена ДИСА)

Програма атестаційного іспиту
Галузь знань 01 освіта
Спеціальність 016 спеціальна освіта
Освітня програма Спеціальна освіта: олігофренопедагогіка та логопедія
Рівень – перший (бакалаврській) рівень вищої освіти

Загальна частина

Програма атестаційного іспиту складена відповідно до:

- Освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта: олігофренопедагогіка та логопедія» (Затверджено та надано чинності рішенням вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара: від «26» вересня 2024 р., протокол № 2 (редакція № 2, зміни до ОП у зв'язку зі змінами до стандарту згідно з наказом МОН України від 13.06.2024 р. № 842 для наборів 2021-2023 рр.).

- Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 799, введено в дію з 2020/2021 навчального року. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2023 р. № 1583 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти». Наказ Міністерства освіти і науки України 13.06.2024 р. № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти».

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 016 Спеціальна освіта для перевірки якості підготовки студентів передбачається атестаційний іспит.

У результаті вивчення дисциплін фахівець повинен оволодіти:

Інтегральною компетентністю: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі спеціальної освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальними компетентностями:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальними компетентностями:

- СК1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.
- СК2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.
- СК3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
- СК4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб з особливими освітніми потребами.
- СК6. Здатність реалізовувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації).
- СК7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.
- СК8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.
- СК10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.
- СК11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.
- СК12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.
- СК17. Здатність демонструвати знання провідних законів і теорій формування психічних процесів у дітей різних вікових груп з нормальним розвитком та психофізичними й мовленнєвими порушеннями і застосовувати освітні теорії та методологію як основу для загальних і конкретних навчальних заходів, самостійно і у складі команди.
- СК18. Здатність демонструвати та застосовувати знання психофізичних особливостей та особливостей організації процесів навчання, виховання та корекції дітей з порушеннями або недорозвитком мовлення.
- СК19. Здатність розуміти та аналізувати особливості організації діяльності загальноосвітніх закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням, загальноосвітніх спеціальних закладів.

Зміст підготовки здобувачів вищої освіти сформульований у термінах програмних результатів навчання.

Програмні результати навчання та їх співвідношення із освітніми компонентами

№	Назва програмного результату навчання	Назви освітніх компонент, що забезпечують даний програмний результат навчання
1.	РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.	ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку ОК 2.22 Логопедія з практикумом
2.	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.	ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку ОК 2.22 Логопедія з практикумом ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога
3.	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.	ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами

		<p>наукових досліджень</p> <p>ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
4.	*РН 4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини.	<p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p>
5.	РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.	<p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
6.	РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.	<p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
7.	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою	<p>ОК 2.1 Педагогіка з історією науки</p> <p>ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку</p>

	термінологією та професійним дискурсом.	<p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.12 Основи педагогічної майстерності</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
8.	РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.	<p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
9.	РН 9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних та інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних та інклюзивних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.	<p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти</p>
10.	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.	<p>ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку</p> <p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p>

		<p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p>
11.	<p>*РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації осіб з особливими освітніми потребами.</p>	<p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
12.	<p>РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.</p>	<p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
13.	<p>РН 13. Володіти методиками сприяння соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.</p>	<p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p>
14.	<p>РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.</p>	<p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p>
15.	<p>РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.</p>	<p>ОК 2.1 Педагогіка з історією науки</p> <p>ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку</p> <p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.12 Основи педагогічної майстерності</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p>

		<p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
16.	<p>РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.</p>	<p>ОК 2.1 Педагогіка з історією науки</p> <p>ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку</p> <p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.12 Основи педагогічної майстерності</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
17.	<p>РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>	<p>ОК 2.1 Педагогіка з історією науки</p> <p>ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку</p> <p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.9 Основи інклюзивної освіти</p> <p>ОК 2.11 Методика корекційно-виховної роботи</p> <p>ОК 2.12 Основи педагогічної майстерності</p> <p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами</p>

		<p>математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.18 Соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p> <p>ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога</p>
18.	<p>РН 18. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.</p>	<p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.12 Основи педагогічної майстерності</p>
19.	<p>РН 19. Володіти знаннями етіології, патогенезу та симптоматики психофізичних, структурно-функціональних, нервових, мовленнєвих порушень, вміти їх виявляти та розрізняти.</p>	<p>ОК 2.5 Неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку</p> <p>ОК 2.6 Спеціальна психологія зі спецпрактикумом</p> <p>ОК 2.8 Спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень</p> <p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p> <p>ОК 2.20 Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p>
20.	<p>РН 20. Демонструвати на достатньому рівні володіння спеціальними методиками викладання основних навчальних дисциплін дітям з різними психофізичними порушеннями у загальноосвітніх закладах з інклюзивним та інтегрованим навчанням та загальноосвітніх спеціальних закладах.</p>	<p>ОК 2.15 Спецметодика математики з основами математики</p> <p>ОК 2.16 Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП</p> <p>ОК 2.17 Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності</p> <p>ОК 2.19 Спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ</p>
21.	<p>РН 21. Знати та використовувати методики визначення рівня сформованості мовленнєвих функцій та мовленнєвої діяльності, володіти методами корекції та розвитку</p>	<p>ОК 2.13 Логопедичні ігри та рання логопедична корекція</p> <p>ОК 2.21 Психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку</p> <p>ОК 2.22 Логопедія з практикумом</p>

	мовленнєвої діяльності при різних мовленнєвих порушеннях.	ОК 2.25 Організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога
22.	РН 22. Володіти різними видами та формами рухової активності і застосовувати їх для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Програма АІ не передбачає перевірки рівня володіння видами та формами рухової активності, однак питання турботи про здоров'я педагога розглядається в ОК 2.12 Основи педагогічної майстерності

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ

ОК 2.22 ЛОГОПЕДІЯ З ПРАКТИКУМОМ

- Тема 1. Етіопатогенез дислалій.** Визначення та характеристика дислалії. Причини дислалії. Форми дислалії. Види дислалії. Дефекти відтворення звуків мовлення. Принципи логопедичного впливу при дислалії. Методи логопедичної корекції дислалії. Методика корекційної роботи при дислалії.
- Тема 2. Етіопатогенез дизартрії.** Визначення та характеристика дефекту при дизартрії. Характеристика відділів мовленнєво-рухового апарату. Симптоми та синдроми дизартрій. Клініко-фізіологічні аспекти дизартрій. Причини виникнення дизартрії. Клініко-психологічна характеристика дітей із дизартрією. Психолінгвістичні аспекти дизартрії. Класифікація дизартрій. Три ступені дизартрії.
- Тема 3. Обстеження дитини із дизартрією.** Принципи логопедичного обстеження. Напрями та особливості обстеження дитини із дизартрією. Характеристика пізнавальної діяльності дітей із дизартрією. Мета та зміст обстеження дітей із дизартрією.
- Тема 4. Корекційна робота при дизартріях.** Основні напрями корекції мовлення при дизартріях. Система корекційно-педагогічної роботи при дизартріях: основні положення, етапи. Артикуляційна гімнастика. Розвиток голосу. Корекція мовленнєвого дихання. Розвиток відчуттів артикуляційних рухів та артикуляційного праксису. Корекція звуковимови. Особливості відновлюваної роботи з дітьми з дизартрією.
- Тема 5. Стерта дизартрія. Методика логопедичної корекції.** Характеристика дефекту при стертій дизартрії. Особливості мовлення дитини зі стертою дизартрією. Особливості діагностики стертої дизартрії. Особливості логопедичної роботи при стертій дизартрії. Методика подолання фонетичних порушень при стертій дизартрії.
- Тема 6. Етіопатогенез ринолалій.** Визначення, поширеність та патогенез ринолалії. Етіологічні чинники виникнення вроджених вад обличчя. Класифікація незрощень. Механізм мовлення у нормі та при ринолаліях. Основні форми ринолалій. Характеристика мовлення дитини з ринолалією. Особливості соматичного та психічного розвитку дитини з ринолалією.
- Тема 7. Логокорекційна робота з подолання ринолалій.** Основні принципи логопедичної роботи при ринолалії. Основні принципи логопедичної роботи при відкритій логопедії. Логопедична робота у доопераційний період: підготовчий та основний періоди. Особливості логопедичної роботи після операції.
- Тема 8. Характеристика дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення (ФФНМ).** Поняття про фонетичний та фонематичний слух, сприймання. Вплив порушень фонематичного слуху на розвиток усного мовлення дитини. Ієрархія фонематичних процесів в онтогенезі. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ФФНМ. Обстеження дітей із ФФНМ. Організація роботи в групах для дітей із ФФН. Програма навчання дітей із ФФН. Корекція ФФН у дітей дошкільного, шкільного віку.
- Тема 9. Етіопатогенез загального недорозвинення мовлення (ЗНМ).** Поняття загального недорозвинення мовлення. Причини та механізми загального недорозвинення мовлення. Клінічні групи дітей із ЗНМ. Рівні ЗНМ, їх характеристика. Корекційна робота при ЗНМ на кожному з етапів навчання.
- Тема 10. Логопедична робота при порушеннях інтелектуальної діяльності, сенсорних та рухових порушеннях, розладах емоційно-вольової сфери.** Логопедична робота з дітьми при порушеннях інтелектуального розвитку. Логопедична робота з дітьми при порушеннях психічного розвитку. Логопедична робота з дітьми при порушеннях слуху. Логопедична робота з дітьми при порушеннях зору. Логопедична робота з дітьми при дитячому церебральному паралічі. Логопедична робота з дітьми при розладах аутистичного спектру. Сучасні напрями навчання та виховання дітей з мовленнєвими порушеннями

ОК 2.13 ЛОГРОПЕДИЧНІ ІГРИ ТА РАННЯ ЛОГОПЕДИЧНА КОРЕКЦІЯ

Тема 1. Науково-теоретичні засади проблеми корекції мовленнєвого розвитку дітей раннього віку. Онтогенез і дизонтогенез психомоторного та мовленнєвого розвитку дітей раннього віку.

Тема 2. Принципи відбору та зміст мовленнєвого і дидактичного матеріалу для роботи з дітьми раннього віку. Методи та особливості логопедичної діагностики та корекції дітей з органічним ураженням центральної нервової системи на першому році життя засобами ігрової діяльності. Методи логопедичної діагностики в ранньому віці.

Тема 3. Напрями профілактичної та розвиваючої логопедичної роботи з дітьми раннього віку. Корекційно-логопедична робота з дітьми із дитячим церебральним паралічем у віці від одного до трьох років. Ігротерапія в корекції мовлення. Робота з батьками, які виховують дитину раннього віку із порушеннями мовленнєвого розвитку.

ОК 2.21 ПСИХОЛОГО - ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ ТА ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Класифікація порушень мовлення. Діагностика дітей з дислексією, дисграфією. Додаткова діагностика дітей з порушеним мовленням.

Тема 2. Основні поняття психологічної діагностики психофізичного розвитку дітей. Основний психолого-педагогічний інструментарій діагностики психічного розвитку дітей. Нейропсихологічна діагностика. Діагностика затриманого психічного розвитку дітей. Діагностика відхилень інтелектуального розвитку дітей.

Тема 3. Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку за базовими компонентами дошкільної освіти. Діагностика готовності дитини до школи.

ОК 2.25 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЛОГОПЕДА ТА ВЧИТЕЛЯ-ДЕФЕКТОЛОГА

Тема 1. Взаємозв'язок логопеда та батьків в роботі по закріпленню набутих мовленнєвих навичок. Профілактика мовленнєвих порушень. Особливості організації корекційно-відновлювальної роботи логопеда.

Тема 2. Організація логопедичної допомоги дітям у навчально-реабілітаційних центрах, спеціальних школах для дітей з ППР. Наповненість робочого кабінету логопеда. Взаємозв'язок в роботі логопеда та вихователів різних вікових груп в умовах логопункту ЗДО. Індивідуально-підгрупова робота з подолання порушень звуковимови у дітей.

Тема 3. Організація корекційної допомоги у мережі СЗДО та СШ Ведення ділової документації вчителя-дефектолога.

Тема 4. Система логопедичної допомоги дітям та дорослим у закладах охорони здоров'я. Значення діагностичної групи в організації корекційної роботи з пограничними станами в умовах закладів охорони здоров'я. Роль та місце логопеда в роботі з дорослими.

ОК 2.8 СПЕЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Загальні засади корекційної психопедагогіки. Предмет і завдання корекційної психопедагогіки, її зв'язки зі спеціальною психологією та медициною. Основні поняття корекційної психопедагогіки. Розуміння норми і порушень у психофізичному розвитку особистості. Екзогенні та ендогенні причини порушень психофізичного розвитку. Загальні та специфічні закономірності розвитку, навчання і виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку

Тема 2. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості при глибоких порушеннях інтелекту. Поняття, ступені і форми порушень інтелектуального розвитку. Основні психологічні особливості розвитку та навчально-пізнавальної діяльності дітей із порушеннями інтелектуального розвитку. Диференційований та індивідуальний підхід до дітей із порушеннями інтелектуального розвитку в процесі навчання. Особливості змісту освіти дітей із порушеннями інтелектуального розвитку. Учень із порушеннями інтелектуального розвитку в дитячому колективі. Опора на позитивні якості і переважно

збережені можливості дитини в корекційно-виховному процесі. Основні психолого-педагогічні «правила» підходу до дітей із порушеннями інтелектуального розвитку в умовах інклюзивного навчального середовища.

Тема 3. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості при затримці психічного розвитку (ЗПР). Проблема вивчення, навчання та виховання дітей із ЗПР. Типологія ЗПР (класифікація К.С. Лебединської). Особливості психічних процесів дітей із ЗПР та їх навчальної діяльності. Зміст освіти дітей із ЗПР. Індивідуальний підхід до дітей із ЗПР в умовах інклюзивного навчання.

Тема 4. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості при порушеннях емоційно-вольової сфери та соціальної поведінки. Види порушень емоційно-вольової сфери. Адаптивна поведінка дітей та підлітків. Психічні стани учнів та їх вплив на навчальну діяльність, поведінку і формування характеру. Роль педагога та психолога у діагностиці, попередженні та корекції порушень емоційно-вольової сфери та соціальної поведінки.

Тема 5. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості при порушеннях зору (загальні питання тифлопедагогіки). Теорія та практика навчання дітей з порушеннями зору. Корекційно-виховна робота в школах для дітей з послабленим зором та дітей, позбавлених зору.

Тема 6. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості при порушеннях слуху (питання сурдопедагогіки). Педагогічна класифікація дітей з порушенням слуху. Методи діагностики порушень слуху. Зміст та організація навчання дітей з порушенням слуху. Принципи, методи та засоби навчання дітей з порушенням слуху.

Тема 7. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості при порушеннях опорно-рухового апарату (загальні питання ортопедагогіки). Діти з порушенням опорно-рухового апарату та моторного розвитку. Врахування особливостей порушень моторної сфери у різних видах навчальної діяльності дітей, організації їх спілкування та участі у позакласній роботі. Комплексні порушення психофізичного розвитку дітей, їх види та врахування в умовах інклюзивного навчального середовища.

Тема 8. Основні підходи та методи наукових педагогічних досліджень. Етичні норми і цінності науки. Норми академічної доброчесності.

ОК 2.11 МЕТОДИКА КОРЕКЦІЙНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Загальні закономірності та принципи виховання і їх реалізація у корекційному вихованні дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Індивідуальний підхід у корекційно-виховній роботі з дітьми з ІІ.

Тема 2. Форми корекційно-виховної діяльності у спеціальній школі. Самопідготовка і її місце у корекційно-виховній системі спеціальної школи.

Тема 3. Методи корекційного виховання дітей з ІІ. Педагогічна взаємодія з батьками дітей з ІІ.

Тема 4. Напрями корекційно-виховної роботи. Формування духовних цінностей особистості дитини з ІІ. Оздоровлення та фізичне виховання дітей з ІІ. Організація статевого виховання. Формування основ естетичної та екологічної культури особистості. Система трудового виховання у спеціальній школі та її значення у професійному становленні дітей з ІІ.

Тема 5. Дитячий колектив у спеціальній школі. Зміст роботи класного керівника.

ОК 2.15 СПЕЦМЕТОДИКА МАТЕМАТИКИ З ОСНОВАМИ МАТЕМАТИКИ

Тема 1. Особливості засвоєння математичних знань, умінь і навичок учнями з ІІ.

Тема 2. Методи навчання математиці для дітей з ІІ

Тема 3. Урок математики в спеціальній школі. Основні вимоги до уроку математики.

Тема 4. Методики викладання основних розділів математики для дітей з ІІ: нумерація та арифметичні дії; вивчення звичайних, десяткових дробів та відсотків; розв'язування арифметичних задач; вивчення геометричного матеріалу

ОК 2.16 СПЕЦМЕТОДИКА СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО ОРІЄНТУВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ З ООП

Тема 1. Принципи навчання соціально-побутовому орієнтуванню у спеціальних закладах освіти для дітей з ІІ

Тема 2. Методи навчання соціально-побутовому орієнтуванню у спеціальній школі.

Тема 3. Методика організації навчальних занять з соціально-побутового орієнтування

Тема 4. Основні форми організації навчання СПО у спеціальній школі. Позакласна робота з СПО у спеціальній школі.

Тема 5. Форми та методи соціальної адаптації дітей з ІІІ. Педагогічні умови успішної соціальної адаптації дітей з ІІІ.

ОК 2.17 СПЕЦМЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНІЙ ТРУДОВІЙ ТА ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Особливості образотворчої та трудової діяльності дітей з ІІ. Корекційна спрямованість змісту уроків трудового навчання та образотворчого мистецтва.

Тема 2. Методи навчання трудової та образотворчої діяльності дітей з ІІ

Тема 3. Урок трудового навчання та образотворчого мистецтва. Типи уроків. Структура.

Тема 4. Послідовність оволодіння малюванням. Методика навчання декоративному малюванню. Методика навчання предметному малюванню. Методика навчання сюжетному малюванню.

Тема 5. Техніки обробки паперу: аплікації. Робота з пластичними матеріалами. Методика роботи з текстильним матеріалом. Особливості роботи з природним матеріалом. Елементарне конструювання як вид творчої діяльності дітей з ІІ

ОК 2.19 СПЕЦМЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКІЙ МОВИ ТА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З ТІМ

Тема 1. Особливості засвоєння і розвитку мови у дітей з інтелектуальним порушеннями. Фактори, що зумовлюють ТІМ

Тема 2. Принципи та основні методи мовленнєвої роботи з дітьми з ІІ при ТІМ.

Тема 3. Методика навчання мови та розвитку мовлення дітей з ІІ Система формування та розвитку навички читання в спеціальній школі для дітей з ІІ. Робота з дитячою книжкою. Переказ твору за картинками.

Тема 4. Система формування та розвитку навички письма в спеціальній школі для дітей з ІІ. Методика реалізації лінгвістичної змістової лінії: система вивчення тем з фонетики. Методика реалізації лінгвістичної змістової лінії: система вивчення тем з лексикології та морфології

Тема 5. Формування умінь слухати-розуміти українське усне мовлення на корекційних заняттях з розвитку мовлення. Методика розвитку навичок вести діалог. Методика роботи над розвитком монологічного усного мовлення при ТІМ. Навчання усному опису.

ОК 2.1 ПЕДАГОГІКА З ІСТОРІЄЮ НАУКИ

Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину. Історія виникнення та розвитку педагогічної думки. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками. Структура науки педагогіки. Методологія та методи педагогічних досліджень.

Тема 2. Поняття про особистість, її розвиток та формування. Роль спадковості, середовища й діяльності в розвитку особистості. Взаємозв'язок зовнішніх і внутрішніх

чинників розвитку. Внутрішні суперечності як рушійні сили розвитку. Виховання, навчання і розвиток особистості. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.

Тема 3. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Класний керівник. Функції, напрями і форми роботи класного керівника.

Тема 4. Дидактика як галузь педагогіки. Категорії дидактики. Загальна характеристика змісту освіти. Компетентнісний підхід до змісту освіти. Освітня система в Україні. Стандарти освіти. Навчальні програми та плани. Основні джерела змісту освіти. Структура та організація процесу навчання. Основні функції та компоненти процесу навчання. Закономірності і принципи навчання. Методи навчання та їх класифікація.

Тема 5. Сучасні педагогічні технології. Проблемно-розвивальне навчання. Проблемна ситуація як умова пізнавальної активності учнів. Методи проблемно-розвивального навчання. Програмоване навчання. Інтерактивне навчання. Технології онлайн-навчання. Проектне навчання. STEM-навчання.

Тема 6. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів. Види і форми контролю знань, умінь і навичок учнів. Формувальне оцінювання успішності учнів в сучасній українській школі. Оцінювання учнів з ООП.

ОК 2.12 ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Тема 1. Умови і фактори ефективності навчального процесу. Шляхи підвищення мотивації дітей до навчання Академічна та професійна доброчесність педагога.

Тема 2. Педагогічна майстерність та шляхи її розвитку

Тема 3. Особливості педагогічного спілкування. Педагогічний конфлікт. Педагогічна культура. Авторитет педагога.

Тема 4. Шляхи підвищення педагогічної майстерності. Атестація та сертифікація педагогічних працівників. Самоосвіта та турбота педагога про збереження фізичного та психологічного здоров'я.

ОК 2.9 ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Філософія інклюзивної освіти. Історія ставлення суспільства та держав до осіб з особливими освітніми потребами. Міжнародне законодавство щодо сфери інклюзивної освіти. Законодавчі засади інклюзивної освіти в Україні.

Тема 2. Створення умов для активної участі в житті суспільства дітей з особливими освітніми потребами. Сучасний стан системи інклюзивної освіти в Україні та за кордоном. Форми навчання в умовах інклюзії.

Тема 3. Інтегрування дітей з ООП в загальноосвітній простір. Зарахування дітей з ООП до освітніх закладів. Особистість вчителя в інклюзивній освіті.

Тема 4. Інклюзивне навчання в практиці діяльності ЗЗСО. Індивідуальна програма розвитку дитини та її компоненти. Команда супроводу дитини з ООП. Додаткові послуги в інклюзивному освітньому середовищі.

Тема 5. Організація діяльності інклюзивного ЗЗСО. Особливості управління ЗЗСО з інклюзивною формою навчання. Методичні рекомендації щодо реалізації цілей інклюзивної освіти.

ОК 2.20 ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДИТИНИ З ООП

Тема 1. Психолого-педагогічний супровід як категорія наукового аналізу. Команда супроводу дитини з ООП. Підготовка педагогів до психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП.

Тема 2. Особливості організації освітнього середовища для дитини з ООП Підходи, принципи і методи психолого-педагогічного супроводу. Соціалізація дитини з ООП: індивідуальний підхід та етапи соціалізації.

Тема 3. Основні напрями роботи команди психолого-педагогічного супроводу. Основні напрями роботи практичного психолога. Основні напрями роботи логопеда. Основні напрями роботи соціального педагога. Супровід родин дітей з ООП та напрями методичної допомоги батькам.

Тема 4. Технології психолого-педагогічного супроводу. Психолого-педагогічний супровід дітей з інтелектуальними труднощами. Психолого-педагогічний супровід дітей з функціональними труднощами. Психолого-педагогічний супровід дітей з фізичними труднощами. Психолого-педагогічний супровід дітей з навчальними труднощами.

ОК 2.18 СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СІМ'Ї, ЩО ВИХОВУЄ ДИТИНУ З ООП

Тема 1. Фактори вразливості сім'ї. Ознаки сім'ї як динамічної системи, характеристика здорової сім'ї, вразливої сім'ї, соціально небезпечної (дисфункційної) сім'ї, сім'ї в СЖО.

Тема 2. Поняття про сімейно орієнтований підхід та його основні принципи. Суть концепції оцінки потреб дитини та її сім'ї. Класифікація потреб. Поняття про ведення випадку і його роль у соціально-педагогічній роботі із вразливими сім'ями та дітьми.

Тема 3. Поняття соціально-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами. Соціально-психологічні особливості сімейного виховного впливу. Виховний потенціал родини. Роль родини в процесі формування особистості дитини з ООП. Поняття батьківської компетентності та її складників.

Тема 4. Принципи організації й підтримування взаємодії загальноосвітнього закладу із родиною дитини з ООП. Особливості взаємодії батьків і команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП. Характеристика соціальної послуги сімейного патронату.

ОК 2.6 СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ЗІ СПЕЦПРАКТИКУМОМ

Тема 1. Спеціальна психологія як наука та її місце серед соціальних та біологічних наук. Визначення спеціальної психології. Мета та завдання спеціальної психології та її місце в системі наукового знання. Категоріально-понятійний апарат спеціальної психології. Принципи спеціальної психології. Загальна характеристика методів спеціальної психології. Мозкова організація вищих психічних функцій.

Тема 2. Атипії психічного розвитку. Мозкові системи та генез порушень розвитку. Різні підходи до класифікації атипій психічного розвитку, їх аналіз. Моделі атипового розвитку.

Тема 3. Нормальний та атиповий розвиток особистості. Загальні та специфічні закономірності атипового розвитку. Порушення інтелекту та мовлення при відхиленнях у психічному розвитку. Процес мислення та його порушення у дітей. Особливості розвитку мислення при атипіях розвитку.

Тема 4. Психологічні особливості дітей із різними порушеннями психічного розвитку. Специфічні психологічні характеристики дітей з сенсорними порушеннями. Особливості дітей з затримкою психічного розвитку. Особливості розвитку дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Специфічні особливості дітей з розладами особистості. Специфічні особливості дітей з дитячим аутизмом. Особливості дітей з дитячим церебральним паралічем.

ОК 2.5 НЕВРОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОПАТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ ТА ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Невротичні розлади. Загальна характеристика невротичних розладів: тривожно-фобічні розлади; obsесивно-компульсивні розлади, дисоціативні та соматоформні розлади. Наслідки невротичних розладів. Особливості проявів невротичних розладів в дитячому віці.

Тема 2. Неврозоподібні розлади: загальна характеристика, тикозні розлади, енурез, енкопрез, заїкання та його види, захлинаюче мовлення.

Тема 3. Диференціальна діагностика невротичних та неврозоподібних розладів.

Тема 4. Ендогенно та екзогенно-органічні, інфекційні та афективні розлади. Черепно-мозкові травми та їх вплив на психіку. Види ЧМТ, періоди, прогноз. Епілепсія, визначення. Види епілепсії, особливості епілептичного нападу. Вплив епілепсії на мовлення та психічних розвиток.

Тема 5. Розлади особистості. Акцентуації та розлади особистості (психопатії).

Тема 6. Інфекційні захворювання нервової системи. Менінгіти. Енцефаліти. Поліомієліт. Арахноїдіти. Вплив інфекційних захворювань головного мозку на розвиток дитини.

Тема 7. Афективні розлади (депресії, дистомії, біполярні розлади, циклотимії). Етіологія, види, прогноз.

3. СТРУКТУРА БІЛЕТА

Кожен варіант АІ містить 38 тестових завдань, зміст яких стає відомим здобувачу лише при отриманні варіанту під час іспиту. Питання складені у такій формі:

- обрання однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, проти якої здобувач має зробити відповідну позначку;
- завдань на встановлення чотирьох відповідностей із запропонованих п'яти варіантів, де здобувач має поставити позначку на перетині відповідних визначень/положень/термінів;
- тверджень, в яких здобувач має доповнити речення одним словом.

Оцінка за кожну відповідь варіанту АІ може набувати одного з двох значень: максимального значення 2 бали у випадку правильної відповіді / правильно встановленої відповідності, мінімального значення 0 балів у випадку неправильної відповіді.

Розподіл питань у кожному білеті:

- за формою завдань

Форма завдання	Кількість одиниць у білеті	Кількість балів за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь іспит
Питання на обрання однієї правильної відповіді	34	2	$34 \times 2 = 68$
Питання на встановлення відповідності	4	2	$4 \times 8 = 32$

- за темами навчальних дисциплін:

Дисципліни	Кількість завдань з однієї дисципліни
логопедія з практикумом	1 на встановлення відповідності + 4 на обрання однієї відповіді
логопедичні ігри та рання логопедична корекція	2 на обрання однієї відповіді
психолого-педагогічна діагностика порушень мовлення та психофізичного розвитку	2 на обрання однієї відповіді
- організація роботи логопеда та вчителя-дефектолога	2 на обрання однієї відповіді
спеціальна педагогіка з основами наукових досліджень	1 на встановлення відповідності
методика корекційно-виховної роботи	2 на обрання однієї відповіді
спецметодика математики з основами математики	2 на обрання однієї відповіді
спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП	2 на обрання однієї відповіді
спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності	2 на обрання однієї відповіді
спецметодика навчання українській мові та розвитку мовлення дітей з ТПМ	2 на обрання однієї відповіді
педагогіка з історією науки	1 на встановлення відповідності + 3 на

	обрання однієї відповіді
основи педагогічної майстерності	2 на обрання однієї відповіді
основи інклюзивної освіти	1 на встановлення відповідності + 1 на обрання однієї відповіді
психолого-педагогічний супровід дитини з ООП	2 на обрання однієї відповіді
соціально-педагогічний супровід сім'ї, що виховує дитину з ООП	2 на обрання однієї відповіді
спеціальна психологія зі спецпрактикумом	2 на обрання однієї відповіді
неврологічні та психопатологічні основи порушень мовлення та психічного розвитку	2 на обрання однієї відповіді
Усього завдань	38

Час роботи – 2 астрономічні години.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно/ Excellent	Відмінне виконання, надано 90-100% правильних відповідей
82-89	Добре/ Good	Виконання вище середнього рівня, надано 82- 89% правильних відповідей
75-81		В цілому вірне виконання, надано 75-81% правильних відповідей
64-74	Задовільно/ Satisfactory	Непогане виконання, надано 64-74% правильних відповідей
60-63		Виконання задовольняє мінімальним критеріям, надано 60-63% правильних відповідей
0-59	Незадовільно/ Fail	Виконання не задовольняє мінімальним критеріям, надано менше 60% правильних відповідей

Зав. кафедри педагогіки, дошкільної та спеціальної освіти, доцент

Сабіна ІВАНЧУК

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОК 2.22 ЛОГОПЕДІЯ З ПРАКТИКУМОМ

1. Ісаченко В. О. Фізична реабілітація як дієвий засіб корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовлення. Педагогіка здоров'я як основа розвитку потенціалу особистості: колект. моногр. / В. А. Гладуш, Н. В. Зимівець, З. П. Бондаренко, Л. М. Ніколенко та ін. Дніпро: ЛІРА, 2020. 384 с.
2. Логопедія: підручник / за ред. М. К. Шермет К. : Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
3. Омельченко І. М. Вступ до спеціальності: Логопедія. Навчальний посібник / І. М. Омельченко, В. В. Тарасун, Л. О. Федорович. Кременчук: Християнська Зоря, 2011. 416 с.
4. Ревуцька О. В. Вибрані питання з логопедії. Бердянськ: БДПУ. 2019.

5. Рібцун Ю. В. Професійний довідник учителя-логопеда ДНЗ. Харків: Основа, 2012. 238 с.
6. Собонович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. 308 с.
7. Федорович Л. О. Дослідження мовлення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з використанням «Логопедичного альбому»: метод. рек. Запоріжжя: ЛПКС, 2014. 226 с.
8. Хрестоматія з логопедії / Авторський колектив: Н. Базима, Т. Бредун, В. Галущенко, Д. Горбачова, В. Кисличенко, Н. Кабельникова, О. Качуровська, О. Козинець, Ю. Коломієць, С. Конопляста, С. Кондукова, І. Ластовка, Є. Линдіна, В. Любовецька, І. Мартиненко, І. Марченко, Н. Пахомова, О. Ревуцька, А. Савицький, Л. Смаглюк, В. Тищенко, В. Тарасун, Л. Трофименко, Н. Чередніченко, С. Федоренко, Т. Швалюк, М. Шеремет, Д. Шульженко К.: «Книга-плюс», 2019. 496 с

ОК 2.13 ЛОГОПЕДИЧНІ ІГРИ ТА РАННЯ ЛОГОПЕДИЧНА КОРЕКЦІЯ

1. Богуш А. М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку: навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2009р. 344с
2. Енциклопедія діагностичних методик щодо з'ясування стану психофізичного розвитку дітей раннього віку / упоряд. К.Л. Крутій, Л.О. Федорович. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2012. 204 с.
3. Заплатинська А. Б. Нейропсихологічні основи укладання програми комплексної абілітації для дітей раннього віку. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 190с.. С: 32-37.
4. Линдіна Є. Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження: навчально-методичний посібник / упор. Є. Ю. Линдіна, О. В. Ревуцька. 2-е видання, доповнене та доопрацьоване. Київ: Освіта України, 2021. 218 с.
5. Рання логопедична корекція: навч.-метод. посіб./ МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Каф. спец. та інклюзивної освіти; уклад. Л. А. Черніченко. – Умань: Візаві, 2020. 150 с.
6. Хоменко С.О. Сучасний стан та перспективи розвитку послуги раннього втручання в Україні. Науковий журнал «Молодий вчений». 2020. №8.1 (84.1). Херсон: ВД «Гельветика». 93 с. С. 84-88. Index Copernicus.
7. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Альтернативна і додаткова комунікація. Допоміжні технології: можливості для розвитку та спілкування: навчально-методичний посібник. К.: ФОП Усатенко Г. В., 2021. 32 с.

ОК 2.21 ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ ТА ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

1. Князев В.М. Нейропсихологічна діагностика: практичний посібник по проведенню обстеження дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. К.: ДИА, 2022. 256 с.
2. Крутій К.Л. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2015. 208 с. Бібліогр.: с.205. (Бібліотека вихователя дошкільного навчального закладу).
3. Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник/ упоряд.: Н.М. Шаповал, В.О. Левченко, Г.М. Остапук та ін.; за заг.ред. Н.М Шаповал, О.М. Кулик, Т.В. Киричук. 3-тє вид. зі змін. Тернопіль: Мандрівець, 2021. 184 с.
4. Психологічні графічно-малюнкові методики у діагностично-корекційній роботі з дітьми/М.М.Махній. Чернігів: Десна Поліграф, 2021. 216 с.
5. Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівська А.Г. Методика діагностики відхилень в інтелектуальному розвитку молодших школярів. Видання друге, перероблене і доповнене.

Кам'янець-Подільський: Видавець П.П. Зволейко Д.Г., 2006. 36 с. Дидактичний матеріал: Комплект А і Б (45 арк.).

6. Ткач Х. Обстеження мовленнєвого розвитку у дітей з аутизмом та тяжкими порушеннями мовлення на основі поведінкового підходу: практичний посібник: Дрогобич: Коло, 2020. 160 с.

7. Щоденник психолого-педагогічного спостереження і обстеження психофізичного розвитку дітей раннього дошкільного віку: Методичні рекомендації. / За науковою редакцією Л.О. Федорович. Укладачі О.В. Гнітій, І.В. Макаренко, Л.О. Федорович. Кременчук: Християнська Зоря, 2008. 40 с.

ОК 2.25 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЛОГОПЕДА ТА ВЧИТЕЛЯ-ДЕФЕКТОЛОГА

1. Гаяш О.В. Основні аспекти діяльності вчителя-дефектолога (олігофренопедагога) в сучасних умовах. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/>

2. Довідник учителя-логопеда / авт.-упор. С. М. Лупінович. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 112 с.

3. Кабінет вчителя-дефектолога. <https://turiysk.irc.org.ua/kabinet-vchitelyadefektologa-08-24-33-09-09-2020/>

4. Логопедичні практикуми: Навчально-методичний посібник. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2016 р. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/6054/1/logopedichna_prakt_BegasLD.pdf

5. Мальченко Н.М. Організація роботи вчителя-дефектолога з дітьми, які мають порушення інтелектуального розвитку та їхніми батьками в умовах інклюзивної освіти. <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/>

6. Миронова С.П. Методика корекційної роботи при порушеннях пізнавальної діяльності : підручник. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. 260 с.

7. Пінчук Ю. В. Система професійної компетентності вчителя-логопеда [Текст] : дис.. канд. пед. наук: 13.00.03 / Пінчук Юлія Володимирівна ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. К., 2005. 219 арк.

8. Щербина С.С. Робота вчителя-дефектолога: основні напрями, функції, зміст. <https://ssblog.home.blog/2019>.

ОК 2.8 СПЕЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Костенко Т. М., Гудим І. М. Навчання дітей із порушеннями зору : навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 184 с.

2. Мартинчук О. Г. Основи корекційної педагогіки : навч.- метод. посіб. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. 288 с

3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://saiup.org.ua/resursy/3459-2/>

4. Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. К-П: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 312 с.

5. Навчання дітей з порушенням слуху: навчально-методичний посібник / С.В.Кульбіда та ін. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 216 с

6. Освіта дітей з порушеннями слуху: сучасні тенденції та технології : навч.-метод. посіб. / О.М. Таранченко, С.В. Литовченко, О.Ф. Федоренко, В.В. Жук, В.В. Литвинова, В.М. Шевченко. К. : Вид ФОП Симоненко О.І., 2018. 250 с.

7. Основи комплексної реабілітації пацієнтів з патологіями опорно-рухового апарату : навч. посібник / А. Д. Салєєва, О. Г. Аврунін, І. М. Чернишова, І. В. Кабаненко, О. М. Дацок, Т. О. Трофименко, І. С. Дондорева, Ж. В. Мірошнікова, С. В. Ковальова. Харків: ХНУРЕ, 2023. 329 с.

8. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. / О.М. Сінчук, Т.М. Берідзе, М.Л. Барановська, О.В. Данілін, Д.О.Кальмус. Кременчук: ПП Щербатих О.В. 2022. 196 с.

9. Синьова Є. П., Федоренко С. В. Тифлопедагогіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 325 с.
10. Спеціальна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Мартинчук, І.М. Маруненко, К.В. Луцько та ін. К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. 364 с.

ОК 2.11 МЕТОДИКА КОРЕКЦІЙНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ

1. Висоцька А.М. Організація позакласної виховної роботи в спеціальних навчальних закладах для дітей з розумовою відсталістю (5-10 класи): Методичні рекомендації. К.: 2012. 106 с.
2. Методичний путівник класного керівника Нової української школи : збірник методичних матеріалів / А. Дубяга, О. Золотар ; за заг. ред. А. Дубяги. Краматорськ : Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. 44 с.
3. Нагорна О. Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Рівне, 2016. 141 с
4. Ольга Ферт. Гіперактивна дитина в школі. Стратегії корекції поведінки та академічної
5. Позднякова О. Л. Теорія і практика функціонування виховної системи навчально-реабілітаційних закладів для дітей з особливими освітніми потребами. Дис.. д-ра пед. наук. 2021. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0521U101982>
6. Порадник батькам: практичні рекомендації під час дистанційного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями / навчально-методичний посібник / авт.: О. Чеботарьова, Г. Блеч, І. Бобренко, І. Гладченко, О. Мякушко, І. Сухіна, С.Трикоз. За заг. ред. О. Чеботарьової. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 154 с.
7. Середа І. В. Корекційно-виховна діяльність педагога у сучасних закладах освіти : монографія / І. В. Середа, Н. В. Савінова, Н. В. Стельмах. Миколаїв : Іліон, 2019. 190 с
успішності, 2017. 27 с.

ОК 2.15 СПЕЦМЕТОДИКА МАТЕМАТИКИ З ОСНОВАМИ МАТЕМАТИКИ

1. Гаврилов О. В., Ляшенко О. М. Спеціальна методика математики : підручник / О. В. Гаврилов. О. М. Ляшенко. Кам'янець-Подільський : Друк-Сервіс, 2014. 420 с.
2. Коваль Л.В. Методика навчання математики: теорія і практика: Підручник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / Л.В. Коваль, С.О. Скворцова. Харків: Принт-Лідер, 2011. 414 с.
3. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Спеціальні методики : методика навчання математики» / уклад. В. В. Тарасова ; Комуніальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків : «Смуґаста типографія», 2018. 206с.
4. Паламар О.М. Спеціальна методика математики з основами психології навчання дітей з порушеннями зору. Частина 1. Загальні питання організації роботи. Методика вивчення арифметичних задач : Навчальний посібник. Київ : Кафедра, 2017. 131 с.
<https://nus.org.ua/articles/navchannya-ditej-z-oor-adaptatsiya-ta-modyfikatsiya-navchalnyh-program/>

ОК 2.16 СПЕЦМЕТОДИКА СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО ОРІЄНТУВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ З ООП

1. Гаврилов О. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. 308 с.
2. Галецька, Ю. В. Формування соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю : дис... канд. пед. наук, спец.: 13.00.03 – корекційна педагогіка . Київ : Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2015. 318 с.
3. Гіренко Н.А. Методика викладання соціально-побутового орієнтування в спеціальній школі: навчальний посібник [для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта». Слов'янськ, 2019. 132 с.

4. Методичні рекомендації з дисципліни «Спецметодика соціально-побутового орієнтування та соціальна адаптація дітей з ООП» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 016 Спеціальна освіта / Людмила Ніколенко, Анастасія Криворотько. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2024. 34 с.
5. Ніколенко Л.М. Формування гігієнічних навичок у молодших школярів із затримкою психічного розвитку в аспекті проблем педагогіки здоров'я. Педагогіка здоров'я як основа розвитку потенціалу особистості: [колект. моногр.] / В. А. Гладуш, Н. В. Зимівець, З. П. Бондаренко, Л. М. Ніколенко та ін. Дніпро: ЛІРА, 2020. 384с. С. 237-261.
6. Синьов В.М. Психологія розумово відсталої дитини: підручник Київ: Знання, 2008. 359 с. URL: <http://www.studfiles.ru/preview/2299106/>
7. Формування соціально-побутової компетентності дітей з особливими освітніми потребами в умовах навчально-реабілітаційного центру : Практичний посібник / укл. Корнійчук Л.М. 2019р. 56 с. URL: <https://vseosvita.ua/library/praktychnyi-posibnyk-formuvannia-sotsialno-pobutovoi-kompetentnosti-ditei-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebamy-v-umovakh-navchalno-reabilitatsiinoho-tsent-779222.html>

ОК 2.17 СПЕЦМЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНІЙ ТРУДОВІЙ ТА ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Гіренко Н.А. Спеціальна методика трудового навчання: навчальний посібник [для здобувачів бакалаврського рівня вищих навчальних закладів за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» та вчителів початкових класів спеціальної школи / Н.А.Гіренко. - Слов'янськ : Вид-во Б.І.Маторіна, 2020. 105 с.
2. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку /навчально-методичний посібник/ авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко, Н.А. Ярмола та ін. – К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2019. – 120 с. <https://ispukr.org.ua/?p=5102>
3. Людмила Ніколенко. Методичні рекомендації з дисципліни «Спецметодика навчання елементарній трудовій та образотворчій діяльності» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 016 Спеціальна освіта. Дніпро, ДНУ, 2024. 31 с.
4. Образотворче мистецтво з методикою навчання: курс лекцій до предмета для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» /укладач І.Е. Майборода. Мукачево: МДУ, 2017. 41 с.
5. Образотворче мистецтво з спеціальною методикою : навчально-методичний посібник / Уклад. І.В. Бабій. Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочінський»), 2014. 112 с. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/3014/1/OM%20z%20%20spez_metod.pdf
6. Чеботарьова О. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І. В., Мякушко О. І., Сухіна І. В., Трикоз С. В. Корекційно-розвивальні технології навчання дітей з комплексними порушеннями розвитку /навчально-методичний посібник. За наук. ред. О.В. Чеботарьової, О.І. Мякушко. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 558 с. <https://ispukr.org.ua/?p=7697>
7. Чеботарьова О. В., Гладченко І. В. Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. <https://ispukr.org.ua/?p=7927>

ОК 2.19 СПЕЦМЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ТА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З ТПМ

1. Голуб Н. М. Корекція порушень писемного мовлення в дітей молодшого шкільного віку : монографія. Харків: Майдан, 2014. 366 с.
2. Лопатіна Г.О. Методика навчання діалогічного мовлення дітей молодшого дошкільного віку : монографія. Міністерство освіти і науки України; Бердянський державний педагогічний університет. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2014. 254 с.

3. Марченко І.С. Спеціальна методика початкового навчання української мови. 1-видання. К.: Слово, 2010. 288 с.
4. Марченко І.С. Спеціальна методика початкового навчання української мови (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників). Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Спеціальність : Корекційна освіта (логопедія). – 1-видання. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 288 с.
5. Рібцун Ю. В. Учні початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток : навч.-метод. посіб./Юлія Рібцун. Львів: Світ, 2020. 268 с.
6. Спеціальна методика розвитку мовлення та початкового навчання мови дітей з тяжким порушенням мовлення : навч.-метод. посіб. : у 2 ч. : Ч.2 / Н. В. Савінова, О. Г. Білюк, М. І. Берегова. Миколаїв: Іліон, 2022. 168 с
7. Трофименко Л.І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ: Програмно-методичний комплекс. 2013. 108 с.

ОК 2.1 ПЕДАГОГІКА З ІСТОРІЄЮ НАУКИ

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2016. 616 с.
2. Джаман Т.В. Історія педагогіки України: навчальний посібник. Львів: Новий світ-2000, 2018. 288 с.
3. Історія дошкільної педагогіки. Зб. тестових завдань. Укл. О. Попович. Мукачєво. 2019. 56 с.
4. Михалюк А.М. Педагогіка: інтерактивний контент. Навчально-методичний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2023. 244 с.
5. Пащенко М. І. Педагогіка : навч. посіб. Київ : [б.в.], 2019. 228 с.
6. Фізеш О. Й. Педагогіка. Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство. Київ : Видавничий дім, 2019. 390 с.
7. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2019. 560 с.

ОК 2.12 ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Вдовиченко Р. П., Карпенко А. А. Навчально-методичний посібник до курсу «Основи педагогічної майстерності» / Укладачі: Вдовиченко Р. П., Карпенко А. А. Миколаїв, 2023. 123 с. URL: <http://college.mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/%D0%92%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D1%81%D1%82.pdf>
2. Жара Г. І. Технології індивідуального здоров'язбереження і профілактика професійного вигорання вчителя : навч. посіб. для студ. пед. ЗВО / Г. І. Жара. Десна Поліграф, 2017. 136 с.
3. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування: навчально- методичний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2022. 228 с. URL: <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/8.5-Kalyuzhna.pdf>
4. Нова українська школа: poradnik для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnykdlya-vchytelya.pdf>
5. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя: навчальний посібник / О. М. Топузов, О. В. Малихін, Т. Л. Опалюк. Київ : Педагогічна думка, 2018. 292 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713245/2/pedmaysternist.pdf>
6. Стягунова О. Атестація педагогічних працівників: інформаційний poradnik. Київ. УІРО. 2023. 57 с. https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/atestacziya_pedagogichnyh_pracivnykiv_1.pdf
7. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність : навч. посібник для здобувачів вищ. освіти пед. ун-тів за спец. 013 Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків : ХНПУ, 2021.90с.

ОК 2.9 ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

1. Інклюзивна освіта від А до Я : poradnik для педагогів і батьків / укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. Київ, 2016. 68 с.
2. Інклюзивна педагогіка: Навчальний посібник для науково-педагогічних працівників, студентів закладів вищої освіти/ Дімітріс Аргіропулос, Наталія Тарнавська. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2020. 248 с
3. Миронова С. П. Педагогіка інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.
4. Мога М.Д. Методичні засади інклюзії у закладах дошкільної освіти: методичний посібник. Дніпро: ДНУ ім.О. Гончара. 2022. 100 с.
5. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ : 2018. 252 с.
6. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
7. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупасєвої А. А. Київ : ТОВ ВПЦ «Літопис –ХХ», 2010.
8. Теорія і практика інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / упорядник Бондар К. М. 2–ге вид., доп., 2019. 170 с.

ОК 2.20 ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДИТИНИ З ООП

1. Колупасєва А. А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.
2. Навчально-методичний посібник «Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ». / Компанець Н.М., Луценко І.В., Коваль Л.В. К.: Видавнича група «Атопол», 2018. 100 с.
3. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник. За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ : 2018. 252 с.
URL:
https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvnenavchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep17.pdf
4. Психолого-педагогічний супровід навчання дітей з інтелектуальними порушеннями/навчально-методичний посібник / авт.: О. В. Чеботарьова, Г. О. Блеч, І. В. Гладченко, С. В. Трикоз, І.В. Сухіна, Н. А. Ярмола.: За наук. ред. О.В. Чеботарьової – К., ІСПП імені Миколи Ярмченка НАПН України, 2018. 123 с.
5. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с.
6. Хворова Г., Котлова Л. Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями розвитку: навчально-методичний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ імені І.Франка, 2023 р. 85 с.
7. Холодько Н.В. Посібник «Команда психолого-педагогічного супроводу дитини в закладі освіти». Сваричевічі. 2021. 52 с. <https://vseosvita.ua/library/posibnik-komanda-psihologo-pedagogicnogo-suprovodu-ditini-v-zakladi-osviti-414675.html>

ОК 2.18 СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СІМ'Ї, ЩО ВИХОВУЄ ДИТИНУ З ООП

1. Бондаренко З.П. Соціально-педагогічна підтримка батьків, які виховують дитину з особливими освітніми потребами / Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – Вип.37-1, Том VI (74), К. : Гнозис, 2018. 598 с. С. 122–133.
2. Дмитренко К.А. Працюємо з «особливою» дитиною у «звичайній» школі / К.А.

- Дмитренко, М.В. Коновалова, О.П. Семиволос. Х.: ВГ «Основа», 2020. 120 с.
4. Колупасва А., Таранченко О. Путівник для педагогів та батьків дітей з ООП. Київ, 2020. 112 с.
  5. Marta Khymko, Bogdanna Andreyko. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами та робота з проблемною поведінкою // December 2016 PSYCHOLOGICAL JOURNAL 4(2):31-42.
  6. Психологія сім'ї: навч. посібн. / Поліщук В. М., Ільїна Н. М., Поліщук С. А. та ін.); за заг. ред. В. М. Поліщука. 2-ге вид., доп. Суми: Університетська книга, 2009. 282 с.
  6. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. 1. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. Київ: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.
  7. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / за заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. Київ: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с.

ОК 2.6 СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ЗІ СПЕЦПРАКТИКУМОМ

1. Аршава І.Ф., Кутепова-Бредун В.Ю. Спеціальна психологія. Навч. посібн. Дніпро, 2019. 219 с.
2. Аршава І. Ф., Назаренко О. О. Психологія важковиховуваних дітей: Дніпро : РВВ ДНУ, 2007. 56 с.
3. Пахомова Н.Г. Спеціальна психологія : навч. посіб. для студентів спец. 6.010105 – «Корекційна освіта». Полтава: Полтав.нац.пед.ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015. 359 с.
4. Робоча книга корекційного психолога / В.М.Князев, К.Л. Мілютіна, Н.М. Дубашидзе; Н.Г.Рубель. К. 2019. 308 с.
5. Синьов В. М., Матвеева М. П., Хохліна О. П. Психологія розумово відсталої дитини. Київ : Знання, 2008. 251 с.
6. Спеціальна психологія: підручник. В. Кобильченко, І. Омельченко. Київ: ВЦ «Академія», 2020. 224 с.

ОК 2.5 НЕВРОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОПАТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ ТА ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

1. Аршава І. Ф., Корнієнко В. В. Дитяча патопсихологія. Дніпро РВВ ДНУ 2006, 54 с.
2. Аршава, І. Ф.; Корнієнко, В. В. Основні початкові прояви психоемоційних розладів у дітей і підлітків: навчальний посібник. Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2003.
3. Актуальні проблеми спеціальної освіти : навч. посіб. для студентів спец. 016 «Спец. Освіта» / Н. Г. Пахомова; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. - Полтава : АСМІ, 2018. 329 с.
4. Аршава І. Ф., Корнієнко В. В. Основи нервових та психічних хвороб: підручник. Дніпро : Вид-во «Свідлер», 2018. 359 с.
5. Гіперактивна дитина / І. В. Сухіна. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. (Інклюзивне навчання).
6. Дитина з порушеннями інтелектуального розвитку / С.В.Трикоз, Г.О.Блеч. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. (Інклюзивне навчання).
7. Дитина із церебральним паралічем / О. В. Чеботарьова, Л. В. Коваль, Е. А. Данілавичюте. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. (Інклюзивне навчання).

Зав. кафедри педагогіки, дошкільної та спеціальної освіти, доцент

Сабіна ІВАНЧУК